

Erdők Nemzetközi Világnapja

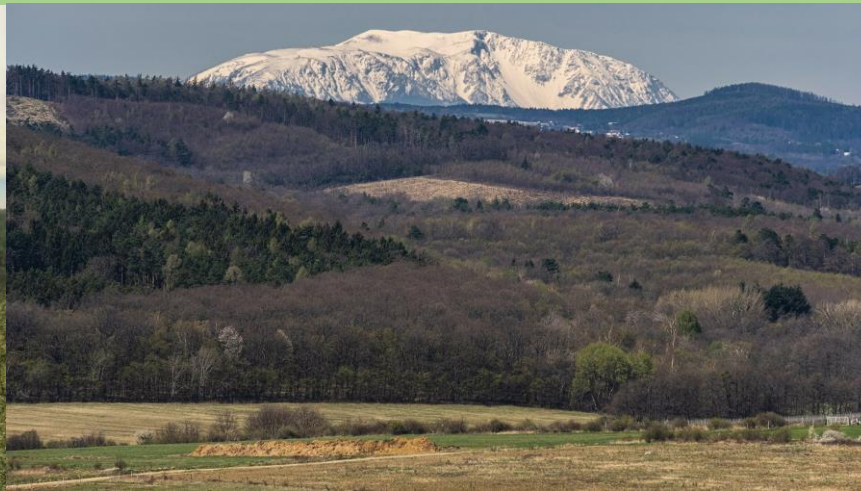
Magyar Tudományos Akadémia
Budapest, 2023. március 21.

Az erdő szerepe az ökoturizmusban

Pappné Vancsó Judit

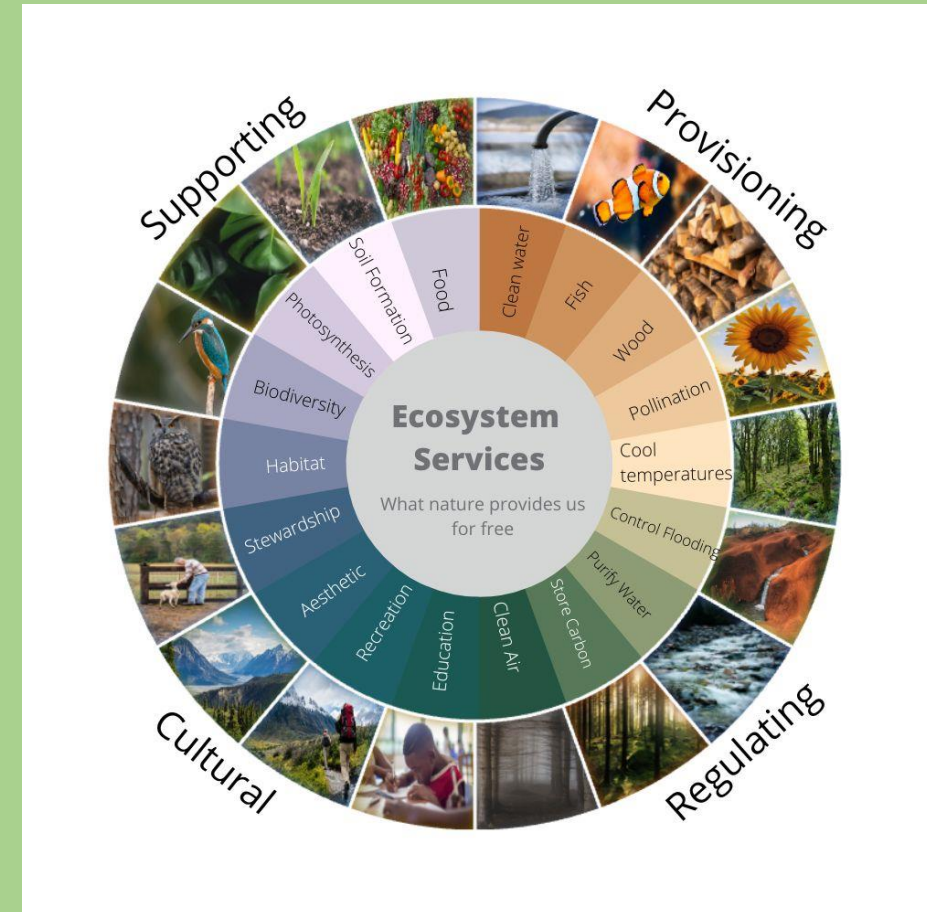
Intézetigazgató egyetemi docens

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar

A bioszféra alrendszere, az erdő, mint erőforrásalap, és annak használata

- Az erdő a bioszféra egy alrendszere, az erdei ökoszisztéma szolgáltatások **erőforrásalapja**.
- Az erdő, mint erőforrás **véges keretekkel** rendelkezik, méretének és volumenének növelése csak korlátozottan valósítható meg. A belőle kitermelhető alapanyag, és az általa nyújtott szolgáltatások ezért csak **korlátozottan** vehetők igénybe.
- Az erdők javai iránt több szempontból is **megnőhet a kereslet** a jövőben.
 - Változó geopolitikai helyzet, az ellátási láncok sérülékenysége.
 - Energiaválság – biomassa iránti fokozott igény.
 - Új trendek a faiparban, faépítészetben.
 - Változó turisztikai trendek mind a keresleti, mind a kínálati oldalon.

Turizmus – rekreáció - trendek

- Mi változott meg?
- A pandémia után: az **új turizmus** a jövő turizmusa
 - A pandémia előtt már egyébként is megjelent folyamatok felerősödtek.
 - Differenciálódik a keresleti és kínálati oldal.
 - Erős individuummal rendelkező önálló, tudatos, igényeit jól ismerő turisták aránya nő.
 - Igény a szokatlan, niche turisztikai szegmensek iránt, megváltozó motiváció.
 - Az új turisztikai termékek száma gyorsabban gyarapszik, mint valaha.
 - Egészségturizmus felértékelődése (testi, szellemi, lelki egészség megőrzése).
 - Aktív- és ökoturizmus erősödése.
 - A szabadidő egyre többek számára rendelkezésre áll.
 - Az extrém kalandturizmus „szelídebb” verziói is elérhetővé váltak (pl. via ferrata, rafting, canyoning).

Ostromlók útja
Helyszín: Csesznek, Kőmosó-szurdok.
Hossza: 120 m, szintkülömbőség: 60 m
Nehézsége: C. Mászóidő: 30-60 perc
150 cm testmagasság felett ajánlott!

A Cseszneli Vár falán átmászni tilos!!!

Kötelező felszerelés: beülő, sisak, klettersteigszett!!!
A vasalt úton mindenki saját felelősségére mászik!!
A mászás veszélyes sport! Segélyhívó számok: 112, 104
Az út a Csesznek és Környéke Egyesület uniós pályázati forrásaiból létesült.

   Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Turizmus és erdő – Miért megyünk az erdőbe?

- Számos turisztikai termék kötődik az erdőkhöz. Ezek leginkább az aktív- és ökoturizmus egyes formái.
 - Erdei turizmus (az aktív turizmus formák erdőben történő része)
 - Gyalogos turizmus (pl. bakancsos turizmus, teljesítménytúrázás, stb.)
 - Kerékpáros turizmus
 - Lovas turizmus
 - Kaland turizmus (pl. sziklamászás, via ferrata utak)
 - Egészségturizmus (selfness, soulness)
 - Zarándokturizmus
 - Geoturizmus
 - ...

Rekreáció – sport és erdő – Miért megyünk az erdőbe?

- Szabadidőnkben regenerálódás, sportolás, kikapcsolódás céljából, akár napi szinten járunk az erdőben.
 - Séta, gyaloglás
 - Kutyasétáltatás
 - Sport (futás, sífutás, nordic walking, kerékpározás, lovaglás, tornapálya, teljesítménytúrázás, terepfutás, tájfutás...)
 - Erdei jóga, erdőfürdő, mentális feltöltődés
 - Piknik
 - Családi program – tanösvények, létesítmények látogatása
 - Erdei termékek gyűjtése (gomba, bogyók, gyógynövények, stb).
 - Egyéb jármód: pl. segway
 - ...

Milyen trendek vannak itthon?

- A COVID alatt és után is megváltozott a turizmus keresleti oldala (motiváció, turisztikai döntések).
- Belföldi, aktív- és öko-, vidéki- és falusi turizmus iránti kereslet megnőtt.
- A pandémiával párhuzamosan egyszerre indult el számos **alulról jövő kezdeményezés**, amely az erdő felé terelte a látogatókat (új, erdei-, illetve aktív turizmust népszerűsítő közösségi média oldalak), valamint a kínálati oldal reakciói, az **MTÜ** és az **AÖFK**, valamint az **Erdőgazdaságok** tevékenysége.
- Az erdészetek megnövekedett látogatólétszámról, **megváltozott attitűdről, néha szokatlan látogatóviselkedésről** számolnak be.
- A népszerű attrakciónál, csomópontoknál az erdő terhelése jelentős is lehet.

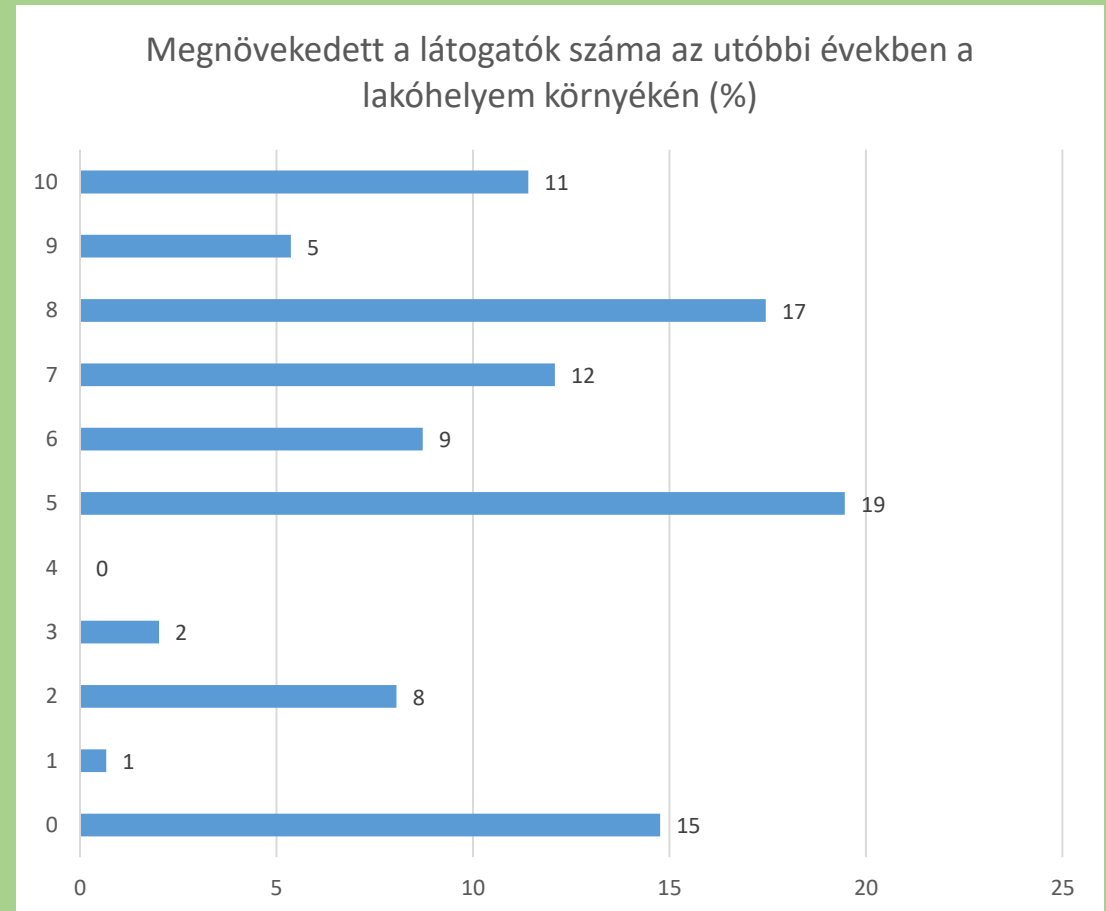

Forrás: aofk.hu

Hányan vannak az erdőben?

- Nagyon kevés mérés van, ezekre trendet nem lehet felállítani.
- Fontos feladat
 - Egy országos **látogatómonitoring** rendszer kialakítása.
 - A fejlesztések **holisztikus megközelítése** (ne csak a vonzerőt, vagy a turisztikai termék egy részét fejlesszük, hanem a teljes terméket).
 - Kérdőíves vizsgálatok, interjúk az érintett felekkel (**attitűdvizsgálat**)
 - **Látogatómenedzsment** az erdőjárás kedvezőtlen hatásainak elkerülésére.
 - **Túravezető** felelőssége megnő (látogatóviselkedés és hozzájárulás a szolgáltatások fenntartásához).
 - **Erdőpedagógia, környezetpedagógia** fontossága elengedhetetlen.

Részeredmény az „Életminőség Nógrádban és a Geopark területén” kérdőíves vizsgálatból

Forrás: Saját adatbázis alapján

- *„Utazásai során a turista távoli helyeket, tájakat fedez fel, és a természetfelfogás illetve a természet megtapasztalásának új útjait ismeri meg. A megszokott otthon és város, az ismerős tájak és hangok mellett a turista új benyomásokat szerez, új szavakat tanul meg és rácsodálkozik a világ sokszínűségére, amit senki sem képes teljesen kiismerni. Eközben biztosan jobban értékeli az őt körülvevő világot, és érzi, hogy azt óvni kell.”*

• *II. János Pál*

Felhasznált irodalom

- **II. János Pál** 2001: Üzenet a turizmus 22. világnapjára. 2001 jún. 9. Vatikán.
- **Arsenyev, V.** 1923: Dersu Uzala. Moszkva.
- **Benkhard, B.; Martonné, E. K.** 2018: Látogatómenedzsment a hazai védett természeti területeken. TURIZMUS BULLETIN 18 : 1 pp. 29-36. , 8 p.
- **Benkhard, B.** 2021: Túrázók a Pilis és a Visegrádi-hegységben: a megközelítés problémája. TURIZMUS BULLETIN 21 : 3 pp. 5-13. , 9 p.
- **Grotte, J.** 2022: Új trendek és jógyakorlatok a fenntartható turizmus piacán különös tekintettel a nemzeti- és geoparkok szerepére. Információs Társadalomért Alapítvány, Budapest.
- **Pappné Vancsó, J.** 2022: A turizmus hatásai. In Grotte J. (szerk). Új trendek és jógyakorlatok a fenntartható turizmus piacán különös tekintettel a nemzeti- és geoparkok szerepére. Információs Társadalomért Alapítvány, Budapest.
- **Pappné Vancsó, J.** 2022: A geoparkok szerepe a helyi gazdaságfejlesztésben a Novohrad-Nógrád UNESCO Globális Geopark példáján keresztül Széles, Zsuzsanna; Resperger, Richárd; Szőke, Tünde Mónika (szerk.) A kriptovaluták szerepe a fenntartható gazdaságban : XVI. SOPRONI PÉNZÜGYI NAPOK pénzügyi, adózási és számviteli szakmai és tudományos konferencia Sopron, 2022. szeptember 28–30. Sopron, Magyarország : Soproni Egyetem Kiadó (2022) 518 p. pp. 274-287. , 14 p.
- **Pechlaner, H.** et al 2020: Overtourism. Tourism Management and Solutions. Routledge, London.
- **Williams, S.** 2009: Tourism Geography – A New Synthesis. Routledge, New York.

Köszönöm a figyelmet!